

با این وصف، واژه شریعت در کتب عرفان حلقه، یک اصطلاح جدید است که با اصطلاح رایج در منابع اسلامی هیچ اشتراک معنایی ندارد.

مؤلف کتاب «عرفان کیهانی» گاهی جایگاه شریعت را انگیزه‌ای برای قدم گذاشتن به عرفان (بدون تأکید بر لزوم آن) دانسته است و می‌نویسد: «شریعت می‌تواند انگیزه‌ای برای راه‌یابی به باطن دین باشد.» و «ممکن است کسی که از دین خاصی تبعیت نمی‌کند، در مواجهه با یک مراسم مذهبی، به یک بیداری معنوی برسد.»^(۱۳) و ورود به عرفان حلقه را وابسته به داشتن شریعت نمی‌داند.^(۱۴)

معرفی اینگونه شریعت در عرفان حلقه منجر به دوگانگی میان گفتار و رفتار مریدان، مسترها و مربیان شده و عملاً بسیاری از سلسله‌مراتب مربیان و مریدان چندان به شریعت پایبند نیستند و حتی بعد از آشنا شدن با عرفان حلقه، دل‌بستگی و پایبندی آنها به شریعت، کاهش می‌یابد.^(۱۵)

تا جایی که پیش می‌رود که به کشتی دو نفره طاهری و بازیگر زن می‌انجامد. فیلم این مراسم به ظاهر جن‌گیری در سایتهای مختلف، از جمله خبرگزاری فارس، انجمن نجات از حلقه، آپارات و... وجود دارد.

۱۳ انسان و معرفت، مقاله عرفان و شریعت، ص ۵۹.

۱۴. «داشتن ایمان و اعتقاد برای حضور در حلقه به هیچ وجه لازم نیست.» انسان از منظری دیگر، صص ۲۰ و ۱۲۶.

۱۵. اولین نتیجه ورود افراد به عرفان حلقه، تارک‌الصلاه شدن آنهاست. در این فرقه افراد به بهانه عدم کیفیت در نمازها و عبادات، به ترک آنها تشویق و ترغیب می‌شوند. قطعاً کسی با کیفیت یافتن نماز مشکلی ندارد؛ ولی روشی که عرفان حلقه در این باره پیشنهاد می‌دهد، غیردینی و غیرعقلانی است. مثل این است که معلمی جهت ارتقای سطح تحصیلی دانش‌آموزانش به آنها بگوید: تا رسیدن به عالی‌ترین رتبه تحصیلی، ترک تحصیل کنید! (گفتگو با رضا اللهیاری، جدا شده از فرقه عرفان حلقه، سایت فرقه نیوز).

مقدمه

بنیانگذاران عرفان حلقه از سال ۱۳۷۰ شمسی در ایران با این شعار که: «عرفان حلقه راه رسیدن به کمال است.» شروع به جذب افراد کردند. در آغاز، افرادی همچون: ویدا پیرزاده، خانم بهارزاده، شهناز نیرومنش و... به صورت فرقه‌هرمی که در رأس آن فردی به نام «محمدعلی طاهری»^(۱) وجود داشت، به تبلیغ این جریان انحرافی پرداختند و فعالیتشان را گسترش دادند.

طاهری رسماً تشکیلات عرفان حلقه را از سال ۱۳۷۶ با راه‌اندازی کلاسهای جهت ترویج افکار و عقایدش با مجوز سازمان ملی جوانان آغاز و علنی کرد؛ اما پس از تشکیل چند دوره آموزشی و افشا شدن ماهیت واقعی، دیگر مجوز فعالیت‌هایش تمدید نشد.

وی هم اکنون به اتهام: توهین به مقدسات دینی، مداخله غیر قانونی در امور پزشکی، تحصیل مال نامشروع، استفاده غیرمجاز از عناوین علمی (دکتر، مهندس و...) و لمس بیماران مؤنث به بهانه درمان

۱. وی متولد ۱۳۳۵ در شهر کرمانشاه و شخصی کم سواد است، به طوری که هرگز به صورت منفرد در مناظره‌ها شرکت نمی‌کند؛ زیرا قلت سواد و دانشش موجب می‌شود تا نتواند برابر پرسشگران، تاب پاسخگویی داشته باشد. بگذریم که وی در این اواخر، حتی در مناظرات نیز حضور نمی‌یافت و از آن شانه خالی می‌کرد. وی هیچ‌گونه سابقه تحصیل در حوزه و دانشگاه را ندارد، اگرچه مریدان و یاران طاهری وی را مهندس یا دکتر خطاب می‌کنند. گویا وی مدعی تحصیل در دانشگاه «ارتادو» در ترکیه شده است. این موضوع در حالی از سوی وی مطرح شده که اساساً دانشگاهی که از آن نام برده، در آن دوران وجود خارجی نداشته است و آنچه قطعی است، وی دارای سابقه عضویت در گروه «چریکهای فدایی خلق» می‌باشد.

آنها در زندان است. پرونده ارتداد و افساد وی نیز در حال بررسی می‌باشد. این نوشتار درصدد بیان یکی از انحرافات عرفان حلقه است.

شریعت ستیزی

قرآن کریم در آیات فراوانی بر عمل صالح، جهاد، استقامت، اطاعت از خدا و رسول، سرعت در کار خیر، لزوم تسلیم کامل در برابر خواسته‌های حضرت حق و... تأکید می‌کند. توجه به این نکته و نیز توجه به آیات شریفه‌ای که اوصاف مؤمنان، پرهیزکاران، صالحان، عبادالله‌مخبتین^(۲) و... را بیان می‌کند، جای هیچ شکی باقی نمی‌گذارد که نه ایمان بدون عمل صالح مفید است و نه عبادت و عمل صالح بدون ایمان.

رعایت حدود و ثغور شرع مقدس و اطاعت از اوامر الهی برای صعود به مقامات معنوی، امری اجتناب‌ناپذیر است و لزوم پایبندی به ظواهر شریعت برای دستیابی به باطن و حقیقت آن، هیچ جای تردید ندارد.

عرفان اسلامی پایبند شریعت است؛ یعنی راه رسیدن به خداوند را تنها از طریق عمل به احکام شرعی و فروعات فقهی معرفی می‌کند. شهید مطهری^(۳) در این باره می‌فرماید: «عرفای اسلامی هرگز مدعی نیستند که سخنی ماورای اسلام دارند و از چنین نسبتی سخت تبری می‌جویند. برعکس، آنها مدعی هستند که حقایق اسلامی را بهتر از دیگران کشف کرده‌اند و... چه در بخش عملی و

۲. به ترتیب: بقره/ ۲۵؛ عنکبوت/ ۶۹؛ فصلت/ ۳۰؛ نساء/ ۵۹، ۶۸ و ۱۲۵؛ آل عمران/ ۱۳۳ و ده‌ها آیه دیگر بر این موضوع دلالت دارند.

چه در بخش نظری، همواره به کتاب و سنت و سیره نبوی و ائمه علیهم السلام و اکابر صحابه استناد می‌کنند.^(۳)

ضمن اینکه «شریعت، طریقت و حقیقت» در منطق اسلام سه عنصر مستقل از هم نیستند، چه رسد متضاد با هم؛ بلکه سه بُعد از یک حقیقت و یک سلوک‌اند. بدین رو، عارف الهی طریقت، شریعت و حقیقت را در برابر هم نمی‌نشانند و در تقابل با هم تفسیر نمی‌کند، به خلاف عارف‌نماییانی همچون طاهری که گاهی بر التزام به شریعت تأکید دارند و گاهی به عدم مداخله عرفان کیهانی با روبنا (اعتقادات و شریعت) تصریح می‌کنند^(۴) و آن را غیر ضروری می‌دانند.^(۵) وی شرط رسیدن به خدا را، پیروی از شریعت دینی نمی‌داند^(۶) و گاهی

۳. آشنایی با علوم اسلامی (جلد دوم: کلام - عرفان - حکمت عملی)، مرتضی مطهری، ص ۱۶۱.

۴. سرکرده عرفان حلقه می‌گوید: «در عرفان کیهانی (حلقه)، زیربنای فکری انسان مورد بررسی قرار گرفته، در مورد روبنای فکری اشتراکی، تعاریفی پیشنهاد می‌نماید و با بخش اختصاصی روبنای فکری انسانها که شامل اعتقادات و مراسم و مناسک مختلف است، برخورد و مداخله‌ای ندارد.» عرفان کیهانی، ص ۷۳.

۵. طاهری در قدم اول تصریح می‌کند که: «جهت بهره برداری از عرفان عملی، نیاز به اتصال به شبکه شعور کیهانی است.» (انسان از منظر دیگر، ص ۸۳) و در قدم دوم می‌گوید: «این اتصالات، اصل جدایی ناپذیر این شاخه عرفانی است.» (عرفان کیهانی، ص ۸۰) و در قدم سوم می‌گوید: «داشتن ایمان و اعتقاد برای حضور در حلقه لازم نیست و تنها شرط لازم، شاهد بودن است.» (انسان از منظر دیگر، ص ۱۲۶). آنچه از ترکیب عبارتهای مذکور به دست می‌آید، غیر ضروری دانستن باورهای دینی و ناکارآمدی اعتقادات اسلامی و اثبات و ادعای ضروری بودن اعتقاد به حقانیت شبکه شعور کیهانی است.

۶. طاهری می‌گوید: «ممکن است کسی که از دین خاصی تبعیت نمی‌کند، در مواجهه با یک مراسم مذهبی به یک بیداری معنوی برسد.» انسان و معرفت، ص ۵۹.

پیروی از شریعت و عبادت خدا را اصلاً ممکن نمی‌داند^(۷) و عبادت را فقط در خدمت به خلق معرفی می‌کند.^(۸)

در عرفان حلقه از همان قدم اول، ظواهر شرعی

۷. طاهری در کتاب عرفان کیهانی در اصل ۵۹ می‌گوید: «نمی‌توان خدا را فهمید.» و در اصل ۶۶ هر نوع عبادت خدا را وابسته به میزان فهمیدن خدا می‌داند و فهم خدا را ناممکن اعلام می‌کند. بنابراین، به نظر وی نمی‌توان خدا را عبادت کرد و بر این اساس عبادت خدا معنا ندارد.

۸. طاهری در اصل ۶۵ اساسنامه عرفان کیهانی به این نتیجه می‌رسد که عبادت تنها به معنای خدمت به خلق خداست. شهید مطهری در این باره می‌گوید: «یکی از ارزشهای قاطع و مسلم انسان که اسلام آن را صد درصد تأیید می‌کند و واقعاً ارزشی انسانی است، خدمتگزار خلق خدا بودن است. در این زمینه پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله زیاد تأکید فرموده است.

قرآن کریم در زمینه تعاون و کمک دادن و خدمت کردن به یکدیگر می‌فرماید: ﴿يَسِّرْ لِرَبِّ أَنْ تَوَلَّوْا وُجُوهَكُمْ قِبَلَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالْكِتَابِ وَالنَّبِيِّينَ وَآتَى الْمَالَ عَلَى حُبِّهِ ذَوِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسَاكِينَ وَابْنَ السَّبِيلِ وَالسَّائِلِينَ وَفِي الرِّقَابِ وَأَقَامَ الصَّلَاةَ وَآتَى الزَّكَاةَ وَالْمُوفُونَ بِعَهْدِهِمْ إِذَا عَاهَدُوا وَالصَّابِرِينَ فِي الْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ وَحِينَ الْبَأْسِ أُولَئِكَ الَّذِينَ صَدَقُوا وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ﴾ (بقره/۱۷۷)؛ اما انسانی مثل سعدی می‌گوید (البته سعدی در عمل این‌طور نبوده، زبان شعر است): «عبادت به‌جز خدمت خلق نیست؛» همین یکی است و بس. [عده‌ای با گفتن این سخن] می‌خواهند ارزش عبادت را نفی کنند، ارزش زهد را نفی کنند، ارزش علم را نفی کنند، ارزش جهاد را نفی کنند، این همه ارزشهای عالی و بزرگی را که در اسلام برای انسان وجود دارد یک‌دفعه نفی کنند. می‌گویند: «انسانیت» یعنی چه؟ یعنی خدمت به خلق خدا. مخصوصاً بعضی از روشنفکرهای امروز خیال می‌کنند به یک منطق خیلی عالی دست‌یافته‌اند و اسم آن منطق خیلی عالی را انسانیت و انسان‌گرایی می‌گذارند...؛ ولی انسان به‌شرط انسانیت. همیشه این حرف را گفته‌ایم: لومومبا انسان است. موسی چومبه هم انسان است. اگر بنا باشد فقط مسئله خدمت به خلق مطرح باشد، موسی چومبه یک خلق است و لومومبا هم یک خلق دیگر، پس چرا میان اینها تفاوت قائل می‌شوید؟ چه فرقی است میان ابوذر و معاویه؟ پس اینکه انسانیت؛ یعنی خدمت به خلق و هیچ ارزش دیگری مطرح نیست، باز یک نوع افراط دیگری است.» (مجموعه آثار استاد مطهری، ج ۲۳، ص ۱۱۶). برگرفته از مقاله: تناقض عرفان کیهانی با آیات قرآن، علی ناصری راد، سایت جام جم آنلاین.

تفسیر به رأی و تحریف معنوی می‌شود، چنانچه طاهری نماز را اتصال معنا کرده و با توجیه تفاوت میان اقامه نماز و نماز خواندن، اتصال را بهتر از خواندن نماز بی کیفیت برای پیروان حلقه دانسته^(۹) و می‌گوید: «الصلوة را اتصالی یافتم بین خود و او که می‌خواهم مقیم آن باشم و با آن ساکن سر کوی او شوم. می‌خواهم مقیم اتصالش باشم تا حضورش را دریابم. الصلوة اتصال با اوست و اتصال برقرار کردنی است، نه خواندنی.»^(۱۰)

این در حالی است که نماز یکی از اصلی‌ترین و مهم‌ترین ارکان عبادی در دین اسلام به شمار می‌آید و در قرآن کریم از آن به صراحت به عنوان عبادت جوارحی بحث می‌شود و بارها افعال آن از قبیل سجده، رکوع و... و همچنین مقدمات آن از قبیل وضو گرفتن، را مطرح کرده است و حضرات معصومین علیهم السلام به خواندن با توجه و با حضور قلب آن تأکید فراوانی داشته‌اند و در افعال خود، چه در خلوت و چه در جلوت، پیوسته نماز را اقامه می‌کردند و نحوه انجام آن را به صورت دستورات عملی و مسائل فقهی به مردم بیان می‌فرمودند، تا جایی که در روایات فقهی، از سوی ائمه بیش از هزار مسئله در باب احکام نماز مطرح شده است که این خود به افعالی بودن نماز جلوه خاصی می‌دهد؛ اما نماز با تعریف فقهی (عملی که با شرایط و اجزای خاص باید انجام پذیرد)، هیچ‌گاه در دوره‌های عرفان حلقه مورد توصیه و تأکید قرار نمی‌گیرد؛ بلکه یک خانم مسلمان می‌تواند با توجه

۹. لازم به ذکر است: پیروان عرفان حلقه با این توجیه نماز را تا مقیم شدن (که معلوم نیست چه زمانی مقیم خواهند شد) ترک می‌کنند.

۱۰. چند مقاله، تأملی درباره الصلوة، محمدعلی طاهری، ص ۲۱.

درونی و اتصال قلبی، نمازش را در حال آشپزی نیز ادا نماید!

متأسفانه در عرفان حلقه بر خلاف روش اسلام، به بهانه ایجاد کیفیت و حضور قلب در نماز، دستور به ترک نماز داده می‌شود. طاهری در ترم دوم کلاسهای عرفان حلقه توصیه به کشیدن ترمز دستی و ترک نماز کرده، می‌گوید: «اگر نمازتان از سر عشق و عاشقی و معرفت نیست، بهتر است تا مدتی نخوانید و مقیم کوی دوست بمانید و به اصطلاح ترمز دستی نماز را بکشید؛ بلکه بگذارید تا عاشق شوید و بعد نماز بخوانید تا در ترم هشت مفصلاً به آن پردازیم؛ چراکه نماز بدون عشق، نماز نیست و خم و راست شدنی بیش نیست، پس بهتر که خوانده نشود؛ چون از سر عشق و کیفیت نیست. آنهایی هم که این ترمز دستی را نمی‌کشند، هنوز توجیه نشده‌اند؛ چراکه وقتی هوشمندی ترمز دستی را می‌کشاند بر سر عبادات ما، یکی از دلایلی این است که ما رسم به جا نمی‌آوریم؛ بلکه درک است که به جا می‌آوریم. این رسم که یک کار مکانیکی و خم و راست شدن نیست، معرفت است که نسبت به هر موضوعی برای ما در اولویت قرار دارد.»^(۱۱)

طاهری به اسم اتصال با حضرت روح القدس و تشعشع دفاعی! با زنان نامحرم گشتی می‌گیرد.^(۱۲)

۱۱. فایل صوتی سخنان طاهری در ترم دوم عرفان کیهانی نزد نویسنده موجود است.

۱۲. طاهری در اوایل راه‌اندازی این فرقه با برگزاری شوی تبلیغاتی، یک بازیگر حرفه‌ای خانم را سر کلاسهای خود حاضر کرده و با فضا سازی جهت تحت تأثیر قرار دادن شاگردان از همه جا بی‌خبر، این‌گونه عنوان کرد که در بدن این فرد جن حلول کرده است و وی می‌تواند با کمک قدرت خود آن را درمان کند! البته این قدرت‌نمایی